

กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์ (DPIM Economic Review)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2552

สารบัญ	หน้า
สภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนตุลาคม 2552	1
ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน	
- ข่าวสารในประเทศ	4
- ข่าวสารต่างประเทศ	8
สถานการณ์แร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน	
- สถานการณ์ทรายแก้วในชาติอาระเบีย	11
- ราคาแร่และโลหะที่น่าสนใจ	13
มุมมองทางเศรษฐกิจศาสตร์	
- การพัฒนาอย่างยั่งยืน และตัวชี้วัดความยั่งยืนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่	16
สาระน่ารู้	
- การค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน	19

กลุ่มเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน (คอ.)

สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (สบย.)

โทร. 02 202 3672-3

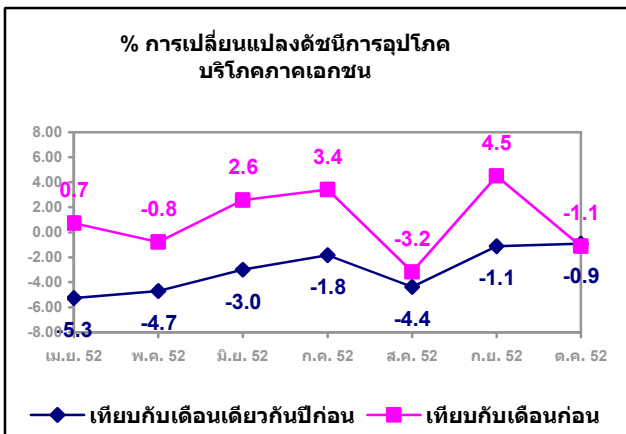
ความคิดเห็นที่ปรากฏใน กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์ เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละคน
มิได้สะท้อนถึงความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) แต่อย่างใด

ภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนตุลาคม 2552

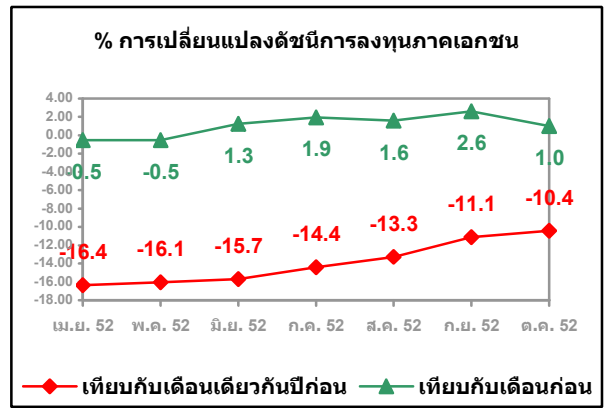
โดย นายบุญวัฒน์ ขุนอินทร์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รายงานเศรษฐกิจและการเงินเดือนตุลาคม 2552 ว่า การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในเดือนตุลาคมชะลอตัวลงหลังจากปรับตัวดีขึ้นมากในเดือนก่อน โดยการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการขายทั้งในประเทศและส่งออกปรับตัวดีขึ้นในหลายอุตสาหกรรม การลงทุนภาคเอกชนยังคงฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามแรงส่งของอุปสงค์ภายในประเทศชะลอตัวลงหลังจากที่เร่งตัวขึ้นในช่วงที่ผ่านมา ตามการชะลอตัวของการบริโภคภาคเอกชน และแรงกระตุ้นจากรัฐที่น้อยลง โดยมีรายละเอียดดังนี้

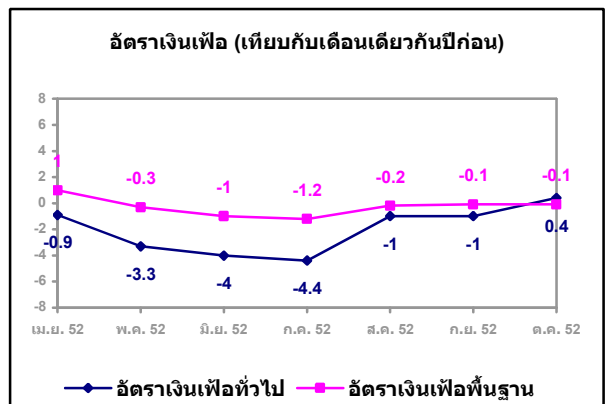
ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน หดตัวร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน และหดตัวร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อน ชะลอลงเล็กน้อยหลังจากเดือนที่แล้วขยายตัวมากถึงร้อยละ 4.5 เนื่องจากผู้บริโภคมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาการระงับโครงการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด การปรับตัวลดลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ และการปรับขึ้นราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศ

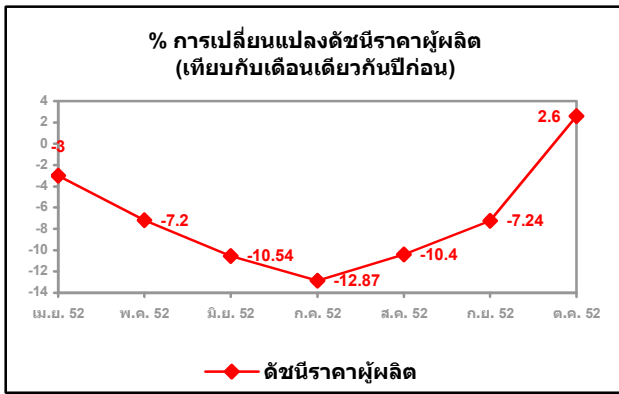
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน หดตัวร้อยละ 10.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เป็นการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6 และขยายตัวร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ตามการขยายตัวของการลงทุนในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์ ขณะที่การลงทุนในหมวดก่อสร้างยังคงทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 0.4 เป็นอัตราบวกเป็นเดือนแรก หลังจากก่อนหน้านี้ติดลบต่อเนื่อง 9 เดือน สาเหตุสำคัญมาจากการสูงขึ้นของดัชนีหมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเคหสถาน หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล และหมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ **อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน** ติดลบร้อยละ 0.1 เท่ากับเดือนก่อน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่มีทั้งที่สูงขึ้นและลดลง โดยสินค้าที่มีราคาสูงขึ้น ได้แก่ ค่าโดยสารเครื่องบิน แบตเตอรี่รถยนต์ และเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ ขณะที่สินค้าที่มีราคาลดลงคือ วัสดุก่อสร้าง และเครื่องรับอุปกรณ์สื่อสาร

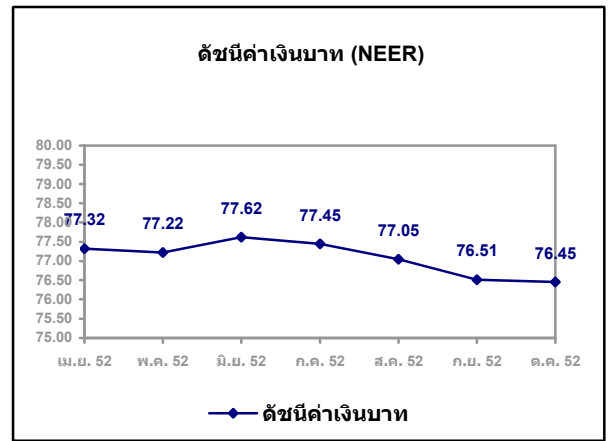
ดัชนีราคาผู้ผลิต ขยายตัวร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เป็นการขยายตัวเป็นบวกครั้งแรกหลังจากหดตัวอย่างต่อเนื่อง 10 เดือน โดยเป็นผลมาจากดัชนีราคาหมวดการผลิตเกษตรกรรมที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่หมวดผลิตภัณฑ์เหมืองและหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมปรับตัวลดลง

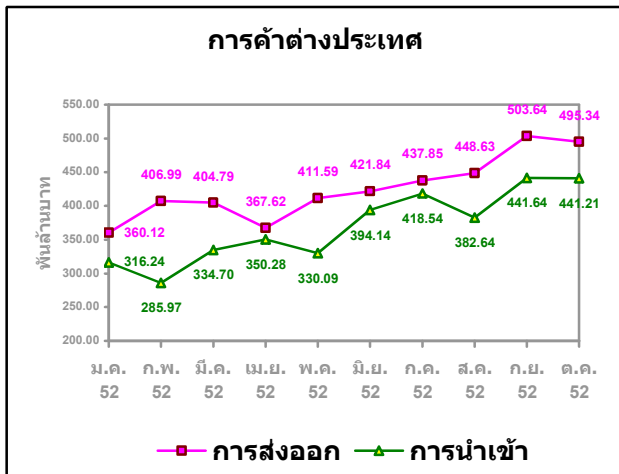
การส่งออก มีมูลค่า 495,337.8 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เริ่มปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากหดตัวร้อยละ 8.4 ในเดือนก่อน โดยปรับตัวดีขึ้นในทุกกลุ่มสินค้า

การนำเข้า มีมูลค่า 441,205.5 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 18.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน หดตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนที่หดตัวร้อยละ 17.7 ตามการหดตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ

ดุลการค้า ยังคงเกินดุลอย่างต่อเนื่อง โดยเดือนนี้เกินดุล 54,132.2 ล้านบาท ทำให้ดุลการค้าตั้งแต่เดือน ม.ค. - ต.ค. 2552 เกินดุลรวมทั้งสิ้น 562,951 ล้านบาท

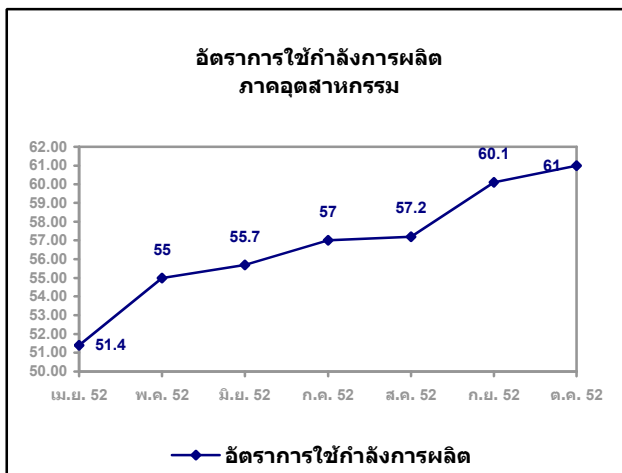
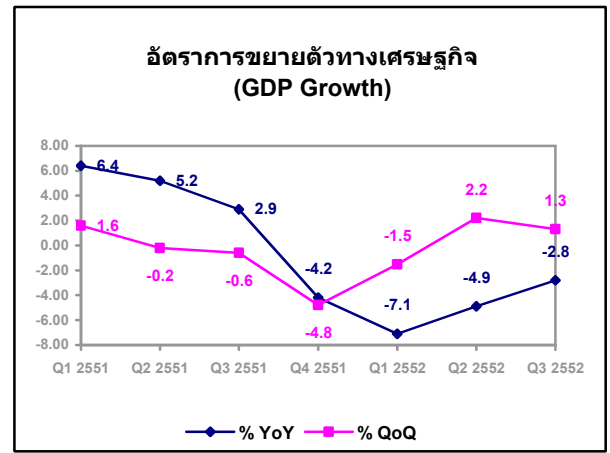
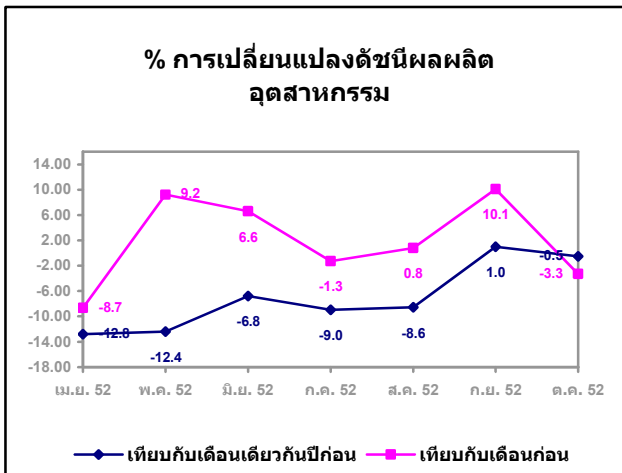
สกุลเงิน	ก.ย. 2552	ต.ค. 2552
ดอลลาร์สหรัฐฯ	33.83	33.41
ปอนด์	55.13	53.91
ยูโร	49.16	49.41
เยน (ต่อ 100 เยน)	36.94	36.99
ดอลลาร์ฮ่องกง	4.36	4.30
ริงกิตมาเลเซีย	9.67	9.77
ดอลลาร์สิงคโปร์	23.72	23.85
รูเปีย (ต่อ 1,000 รูเปีย)	3.43	3.52

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์และดอลลาร์ฮ่องกงยังแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่มีการอ่อนค่าลงในหลายสกุลเงินที่สำคัญ เช่นยูโร เยน ริงกิตมาเลเซีย ดอลลาร์สิงคโปร์ และรูเปียอินโดนีเซีย ทำให้ **ดัชนีค่าเงินบาท** อ่อนค่าลงเล็กน้อยมาอยู่ที่ระดับ 76.45 สะท้อนความสามารถในการแข่งขันที่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้รายงานดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนตุลาคม 2552 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน หลังจากขยายตัวเป็นบวกในเดือนที่ผ่านมา และหดตัวร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อน ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัวในระยะสั้นทางธุรกิจของผู้ประกอบการ แต่การผลิต Hard disk drive การผลิตเหล็กและเม็ดพลาสติกยังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากยอดผลิตและจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างคึกคัก ขณะที่การผลิตยานยนต์ยังฟื้นตัวอย่างดีเหมือนเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของทั่วโลกทำให้ภาคอุตสาหกรรมไทยฟื้นตัวตามไปด้วย สศอ.คาดว่าดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในช่วง 2 เดือนที่เหลือของปีนี้ จะขยายตัวเป็นบวกอย่างแน่นอน ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่มีเสถียรภาพมากขึ้น ส่วน **อัตราการใช้จ่ายการผลิต** ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 60.1 ในเดือนก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 61

จากแนวโน้มเศรษฐกิจมหภาคที่ดีขึ้นทำให้ สศช. ปรับประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (การขยายตัวของ GDP) ในไตรมาสที่ 4 จะขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบปี และเมื่อรวมทั้งปี 2552 จะหดตัวน้อยกว่าร้อยละ 3 (จากเดิมหดตัวร้อยละ 3.0-3.5) สำหรับปี 2553 คาดว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะขยายตัวประมาณร้อยละ 3.0-4.0

ประมาณการ	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP Growth)
Q4 2552	> 0 %
ทั้งปี 2552	< -3.0 %
ทั้งปี 2553	3.0 – 4.0 %

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยของไตรมาสที่ 3 ปี 2552

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รายงานว่าผลผลิตมวลรวมในประเทศ (GDP) ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2552 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อนปรับตัวดีขึ้นจาก 2 ไตรมาสที่ผ่านมา โดยหดตัวร้อยละ 2.8 ลดลงจากที่หดตัวร้อยละ 7.1 และ 4.9 ในไตรมาสที่ 1 และ 2 ตามลำดับ และเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา ขยายตัวร้อยละ 1.3 แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจไทยมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ได้รับการกระตุ้นจากมาตรการทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยที่ช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนในประเทศ

GDP Growth	% QoQ	% YoY
Q4 2551	-4.8	-4.2
Q1 2552	-1.5	-7.1
Q2 2552	2.2	-4.9
Q3 2552	1.3	-2.8

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- รายงานเศรษฐกิจและการเงินเดือนตุลาคม 2552 ธนาคารแห่งประเทศไทย
- รายงานบทวิเคราะห์ดัชนีราคาผู้บริโภคเดือนตุลาคม 2552 สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- รายงานบทวิเคราะห์ดัชนีราคาผู้ผลิตเดือนตุลาคม 2552 สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- มูลค่าการส่งออก-นำเข้า และดุลการค้า สำนักปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
- ข่าวดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนตุลาคม 2552 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- แถลงข่าวผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 3/2552 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข่าวเศรษฐกิจและ อุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล

ศฝ. เตรียมเพิ่มโครงการที่ต้องทำ EIA จาก 22 เป็น 34 โครงการ

นางมิ่งขวัญ วิชยรังษสฤษฎ์ เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ศฝ.) เปิดเผยว่า ศฝ. ได้ปรับปรุงประเภทและขนาด โครงการที่ต้องทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) จาก 22 โครงการเป็น 34 โครงการ ทั้งนี้ จะรวมถึงการขยายโครงการหรือกิจกรรมด้วย ตัวอย่างโครงการที่ต้องทำ EIA เช่น การทำเหมืองแร่ถ่านหิน แร่โพแทช แร่เกลือหิน แร่หินปูน แร่โลหะ เหมืองแร่ใต้ดินทุกชนิด และทุกขนาดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชั้น 1 เอ ในป่าอนุรักษ์ หรือใกล้โบราณสถาน เป็นต้น

นางมิ่งขวัญ เชื่อว่าประกาศดังกล่าวซึ่งคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในเดือนธันวาคม 2552 จะช่วยให้เกิดความชัดเจนขึ้นว่าโครงการไหนเข้าข่ายประเภทรุนแรงต่อชุมชนตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

(ที่มา: กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552)

บอร์ด BOI เห็นชอบยกเว้นภาษีคาร์บอนเครดิต

นางอรรชกา สีบุญเรือง เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เปิดเผยว่าที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้เห็นชอบนโยบายการสนับสนุน โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) โดยให้สิทธิในการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต เนื่องจากมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาสภาพภูมิอากาศโลก

การยกเว้นภาษีดังกล่าวจะยกเว้นให้แก่ผู้ประกอบการทุกรายไม่ว่าจะได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI หรือไม่ ทั้งนี้ ปัจจุบันราคาซื้อขายคาร์บอนเครดิตอยู่ที่ประมาณ 12 ยูโรต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี และคาดว่าจะเพิ่มเป็น 15-20 ยูโรต่อตันภายในปี 2552

(ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 16 พฤศจิกายน 2552)

สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนเตรียมฟ้อง 5 หน่วยงานรัฐ กรณีพบการปนเปื้อนแคดเมียมจากการทำเหมืองแร่สังกะสี

นายศรีสุวรรณ จรรยา นายกสมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อนเปิดเผยว่า ภายในเดือนพฤศจิกายน 2552 สมาคมฯ และชาวบ้านตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่ภู อำเภอแม่สอด จังหวัดตากจำนวน 32 คน จะยื่นฟ้องคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ต่อศาลปกครองจังหวัดพิษณุโลกฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร กรณีปัญหาผลกระทบสารแคดเมียมที่รั่วไหลออกมาปนเปื้อนในแหล่งน้ำและพื้นที่เกษตรจากการประกอบกิจการเหมืองแร่สังกะสีบนคอยผาแดงจังหวัดตาก ของบริษัท ผาแดง อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) และบริษัท ตากไมนิ่ง จำกัด ทั้งนี้ ค่าฟ้องได้ระบุให้หน่วยงานภาครัฐซึ่งถูกฟ้องและเอกชนทั้ง 2 ราย ร่วมกันแก้ไขปัญหา ดังนี้

- (1) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องรวม 32 คน เป็นเงิน 1 ล้านบาทต่อคน
- (2) แก้ไขฟื้นฟูลำห้วยแม่ตาวและลำห้วยอื่นๆ รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมของผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านให้ปลอดภัยจากสารแคดเมียม
- (3) จ่ายเงินจำนวน 50 ล้านบาทเข้ากองทุนประกันความเสี่ยงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านจัดตั้งขึ้น
- (4) ให้เอกชนทั้ง 2 ราย จ่ายเงินเข้าสมทบกองทุนดังกล่าวในอัตราร้อยละ 3 ต่อปีของรายได้สุทธิไปจนกว่าจะหยุดประกอบกิจการ

นายสุรพงษ์ เชียงทอง รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) เปิดเผยว่า กรณีดังกล่าว กพร. ได้ทราบปัญหาและเร่งศึกษาหาสาเหตุพร้อมทั้งแนวทางแก้ไขทันทีตั้งแต่ปี 2546 โดยข้อมูลทางวิชาการพบว่า การปนเปื้อนสารพิษในดินและแหล่งน้ำบริเวณพื้นที่ดังกล่าวมีเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น สภาพพื้นที่เป็นแหล่งแร่สังกะสีและแคดเมียมตามธรรมชาติ กิจกรรมทางการเกษตรของมนุษย์ และการทำเหมืองแร่ ทั้งนี้ หากมีการฟ้องร้อง กพร. จะชี้แจงต่อศาลตามหลักฐานและข้อเท็จจริงที่มีอยู่ พร้อมทั้งยืนยันว่ามีการกำกับดูแลทุกเหมืองอย่างเข้มงวดไม่ให้มีการระบายน้ำจากเหมืองออกนอกพื้นที่

(ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 11 พฤศจิกายน 2552)

DSI พบบริษัทข้ามชาติลักลอบขุดแร่เหล็ก จังหวัดเลย

เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ดำรวจ สภ.เชียงคาน และอุตสาหกรรมจังหวัดเลย เข้าตรวจสอบพื้นที่ สปก. ในเขตตำบลนาซ่าว และตำบลจอมศรี อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ของบริษัท ตงเฉิน เหมืองแร่ ไทยแลนด์ จำกัด หลังได้รับแจ้งว่ามีการลักลอบขุดแร่เหล็กเกินกว่าที่ได้รับอนุญาต

จากการตรวจสอบพบว่าการกระทำความผิดจริง จึงได้แจ้งข้อหาตามความผิดในพระราชบัญญัติแร่ ฐานครอบครองแร่เกินกว่า 2 กิโลกรัมโดยไม่ได้รับอนุญาต

พ.ต.ท. ปกรณ์ สุวีฑกุล กรมสอบสวนคดีพิเศษเปิดเผยว่า บริษัทนี้เคยถูกดำเนินคดีมาแล้วถึง 2 ครั้งในปี 2551 แต่ยังคงดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง จึงเชื่อว่ามีเจ้าหน้าที่รัฐให้การช่วยเหลือ

(ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 25 พฤศจิกายน 2552)

ชาวบ้านแห่ขุดทองที่เขาพนมพา หลังราคาทองคำพุ่งต่อเนื่อง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า การที่ราคาทองคำรูปพรรณที่สูงเป็นประวัติการณ์อย่างต่อเนื่องทำให้ชาวบ้านตำบลหนองพระ ตำบลหนองปล้อง อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร และชาวบ้าน อำเภอนีนมะปราง จังหวัดพิจิตร โลก จำนวนกว่า 300 คน เข้าขุดหาแร่ทองคำในพื้นที่ของวัดธรรมกาย บริเวณหมู่ที่ 7 ตำบลหนองพระ นอกเขตพื้นที่สัมปทานเหมืองแร่ทองคำขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร โดยมีรายได้จากการขุดหาแร่ทองคำเฉลี่ย 500-1,000 บาทต่อวัน

ทั้งนี้ ในแต่ละวันจะมีพ่อค้ามารับซื้อทองคำจากชาวบ้านที่ร่อนแร่ทองคำโดยใช้วิธีนำตะกั่วมาจับเป็นก้อนทองบริสุทธิ์ในราคาบาทละ 14,000-15,000 บาท

(ที่มา: www.siamrath.co.th วันที่ 12 พฤศจิกายน 2552 และ www.prachachat.net วันที่ 14 พฤศจิกายน 2552)

ชาวบ้านบางสะพานแห่ร่อนทองขาย เฝามีพ่อค้ารับซื้อถึงที่

นายกฤษฎา หมวดน้อย อดีตสมาชิกสภาเทศบาล ตำบล ร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เปิดเผยว่า ราคาทองคำที่ปรับตัวสูงขึ้นในปัจจุบันทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ตำบลร่อนทองหันมาร่อนทองคำในคลองร่อนทองเป็นอาชีพเสริม โดยตักดินในแม่น้ำน้ำใส “เรียง” ซึ่งมีลักษณะคล้ายหมวกของชาวเวียตนามแล้วนำมาร่อนให้ดินแยกจากเศษทองคำ

นายกฤษฎาเปิดเผยว่าชาวบ้านที่ไม่มีเรียงจะใช้กระต๋องร่อนหาเศษทองคำ โดยแต่ละวันชาวบ้านจะได้ทองเฉลี่ยรายละ 3-4 หนัก ซึ่งมีพ่อค้ามารับซื้อราคา 300-400 บาทต่อหนัก ทั้งนี้ ทองคำที่ได้จากการร่อนเป็นทองคำแท้ 100 เปอร์เซ็นต์ หรือทองเนื้อเก้า (ที่มา: www.matichon.co.th วันที่ 25 พฤศจิกายน 2552)

บ้านปูเผยแผนลงทุน 6 ปี เน้นเหมืองถ่านหิน ลดโรงไฟฟ้า

นายชนินท์ ว่องกุศลกิจ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) เปิดเผยว่าในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2552 บริษัทมีกำไรสุทธิ 3,809 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งเป็นผลมาจากการขายถ่านหินจากเหมืองในประเทศอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ บริษัทคาดว่าในปี 2552 ปริมาณขายถ่านหินจะเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ 20.5 ล้านตัน โดยมีราคาขายถ่านหินเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 71-72 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน สำหรับปี 2553 บริษัทตั้งเป้าขายถ่านหิน 23 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12

สำหรับการลงทุนในช่วง 6 ปี (พ.ศ. 2553-2558) บริษัทได้ตั้งงบประมาณ 466 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 15,800 ล้านบาท ซึ่งแบ่งการลงทุนออกเป็น 3 ด้านหลัก ดังนี้

- (1) การลงทุนขยายการผลิตเหมืองถ่านหินในประเทศอินโดนีเซีย 189 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- (2) การลงทุนเหมืองถ่านหินในจีน 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- (3) การลงทุนผลิตถ่านหินและไฟฟ้าใน สปป.ลาว 255 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

แผนการลงทุนรอบใหม่นี้บริษัทจะเน้นลงทุนในธุรกิจเหมืองแร่ถ่านหินเป็นหลัก และจะลดสัดส่วนรายได้จากธุรกิจไฟฟ้าลงจากปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 30-40 เหลือร้อยละ 10-15 ภายในปี 2558 เนื่องจากคาดว่าความต้องการถ่านหินในช่วง 10-20 ปีข้างหน้ายังอยู่ในภาวะดี ทั้งนี้ บริษัทมีแผนที่จะเพิ่มกำลังการผลิตถ่านหินจาก 23.5 ล้านตันในปี 2553 เป็น 33.5 ล้านตันในปี 2558

(ที่มา: ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 16-18 พฤศจิกายน 2552)

ยูนิค ไมนิ่ง คาดยอดขายถ่านหินเพิ่มร้อยละ 30 ในปีหน้า

นายชัยวัฒน์ เครือชะเอม กรรมการผู้จัดการบริษัท ยูนิค ไมนิ่ง เซอร์วิสเซส จำกัด (มหาชน) หรือ UMS ซึ่งเป็นผู้นำเข้าถ่านหินจากประเทศอินโดนีเซียเพื่อตอบสนองความต้องการให้แก่อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมภายในประเทศเปิดเผยว่า ในปี 2552 ราคาถ่านหินอยู่ที่ประมาณ 70 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจาก 140 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในปีก่อน อย่างไรก็ตาม คาดว่าในปี 2553 นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลจะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ราคาและความต้องการถ่านหินเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ บริษัทคาดการณ์ว่าในปี 2553 จะมียอดขายเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30 ซึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจ (ที่มา: www.bangkokpost.com วันที่ 10 พฤศจิกายน 2552)

อก. เตรียมขอบ 2.5 พันล้านหนุนอุตสาหกรรมก่อสร้าง

นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเปิดเผยว่า กรอ. และกรม. มีมติให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าภาพและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลแก้ปัญหาการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างที่ขาดการดูแล และถูกมองในแง่ลบ

พร้อมทั้งเปิดเผยว่ากระทรวงอุตสาหกรรมมีแผนจัดตั้งสถาบันเฉพาะทางด้านก่อสร้างอยู่ภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งจะพยายามเดินหน้าให้ได้ภายใน 3 เดือน และของบประมาณ 2.5 พันล้านบาทภายใต้โครงการไทยเข้มแข็งปี 2553 มาขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมก่อสร้าง (ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 17 พฤศจิกายน 2552)

3 แบนก์รัฐสนับสนุนการก่อสร้างในต่างประเทศ

นายอภิรักษ์ บุญธีรวัชร กรรมการผู้จัดการธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยเปิดเผยว่า ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกันกับธนาคารกรุงไทย ธนาคาร SMEs และ 5 สมาคมด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการออกแบบ เพื่อสนับสนุนด้านการเงินให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมก่อสร้างและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ไปลงทุนในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถประมูลงานก่อสร้างในต่างประเทศได้มากขึ้น ทั้งนี้ ในเบื้องต้นจะมุ่งเน้น 6 ประเทศเป้าหมาย ได้แก่ ลิเบีย บาห์เรน กาตาร์ อินเดีย เวียดนาม และบรูไน และในอนาคตอาจเพิ่มประเทศในกลุ่มอาเซียนและแอฟริกา (ที่มา: <http://news.mcot.net> วันที่ 5 พฤศจิกายน 2552)

พาณิชย์หนุนตั้ง Outlet เจาะตลาดพลอยสีในจีน

นางเบญจวรรณ รัตนประยูร ที่ปรึกษาการพาณิชย์เปิดเผยว่า กระทรวงพาณิชย์จะสนับสนุนให้ภาคเอกชนตั้ง Outlet ในกรุงปักกิ่งเพื่อเจาะตลาดส่งออกพลอยสีในประเทศจีน โดยล่าสุดได้สนับสนุนเงินไปแล้ว 50 ล้านบาทในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ซื้อจีนรับรู้ความแตกต่างระหว่างพลอยคุณภาพดีของไทยกับพลอยจากหลายประเทศ เช่น พม่า อินเดีย และจีน

ทั้งนี้ ไทยตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มส่วนแบ่งตลาดพลอยสีในจีนอีกร้อยละ 20 จากปัจจุบันครองส่วนแบ่งตลาดประมาณ 4,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 70 ของมูลค่าพลอยสีนำเข้าทั้งหมด

(ที่มา: www.thairath.co.th วันที่ 5 พฤศจิกายน 2552)

ผู้ผลิตซีเมนต์คาดการณ์การบริโภคซีเมนต์ในประเทศเพิ่มขึ้นในปีหน้า

นายปราโมทย์ เตชะสุพัฒน์กุล กรรมการผู้จัดการใหญ่ธุรกิจซีเมนต์ เครือซีเมนต์ไทย (SCG Cement) เปิดเผยว่าบริษัทคาดการณ์ว่าปริมาณการบริโภคปูนซีเมนต์ของไทยในปี 2553 จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5-7 จากประมาณ 24 ล้านตันในปีนี้ ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการก่อสร้าง

ในขณะที่บริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง (Siam city cement) ผู้ผลิตปูนซีเมนต์อันดับ 2 ของไทยคาดการณ์ว่า ปริมาณการบริโภคปูนซีเมนต์ของไทยในปี 2553 จะขยายตัวเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ทั้งนี้ บริษัทพยายามปรับลดต้นทุนการผลิตระยะยาว โดยการลงทุนในระบบการนำพลังงานความร้อนจากเตาเผา กลับมาใช้ (Waste-heat generating system) โดยคุณจินตนา สุขุมานนท์ รองประธานบริหารบริษัทปูนซีเมนต์นครหลวงเปิดเผยว่าระบบดังกล่าวช่วยลดต้นทุนของบริษัทได้ประมาณร้อยละ 30 หรือประมาณ 500 ล้านบาทต่อปี และสามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ประมาณ 80,000 ตันต่อปี (ที่มา: www.nationmultimedia.com วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552)

SCG เดินหน้าขยายกำลังการผลิตโรงงานปูนซีเมนต์ในกัมพูชา

นายปราโมทย์ เตชะสุพัฒน์กุล กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท เอสซีจี ซีเมนต์ เปิดเผยว่า ขณะนี้บริษัทอยู่ระหว่างการปรับปรุงกระบวนการผลิตบางส่วนหรือขยายคอกของโรงงานผลิตปูนซีเมนต์ในเมืองกำปอดประเทศกัมพูชาเพื่อให้สามารถเพิ่มกำลังการผลิตจาก 9 แสนตันต่อปีให้มาอยู่ที่ 1 ล้านตันต่อปี โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงปลายปี 2553 ใช้เงินลงทุน 4-5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (หรือ 136-170 ล้านบาท)

นอกจากนี้ ยังได้ลงทุนอีกประมาณ 400 ล้านบาท เพื่อนำลมร้อนที่ได้จากกระบวนการผลิตมาผลิตเป็นกระแสไฟฟ้า ลดต้นทุนการผลิต และลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

สำหรับแผนการลงทุนตั้งโรงงานปูนซีเมนต์แห่งที่ 2 ในกัมพูชา กำลังการผลิต 1 ล้านตันต่อปี ซึ่งคาดว่าจะใช้เงินลงทุนประมาณ 3,500 ล้านบาทนั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้และโอกาสการลงทุนอยู่ โดยมีปัจจัยสำคัญ คือ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

สำหรับสถานการณ์อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ของไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2552 มียอดการใช้ปูนซีเมนต์หดตัวร้อยละ 4 ซึ่งดีกว่าช่วงครึ่งปีแรกที่หดตัวถึงร้อยละ 7 ทั้งนี้ บริษัทคาดว่าในช่วงไตรมาสสุดท้ายจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น และจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอีกในปี 2553

(ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 18 พฤศจิกายน 2552)

ปูนนครหลวงกำไรสุทธิไตรมาส 3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.3

บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน) เปิดเผยว่า ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2552 บริษัทมียอดขาย 4,915 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่มีกำไรสุทธิ 742 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.3 ซึ่งเป็นผลมาจากการลดค่าใช้จ่ายคงที่ในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2552 บริษัทมียอดขายรวม 14,963 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน และมีกำไรสุทธิ 2,242 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 10.2

ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสที่ 3 ปริมาณการใช้ปูนซีเมนต์ในประเทศได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เนื่องจากผู้บริโภคเริ่มมีความมั่นใจและใช้จ่ายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณการใช้ปูนซีเมนต์ในประเทศในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2552 หดตัวร้อยละ 6 ซึ่งเป็นผลมาจากการหดตัวอย่างรุนแรงในช่วงครึ่งปีแรก

(ที่มา: www.prachachat.net วันที่ 16 พฤศจิกายน 2552)

สถาบันเหล็กซื้อราคาเหล็กลดลงเพียงระยะสั้น

นายวิกรม วัชรคุปต์ ผู้อำนวยการสถาบันเหล็กเปิดเผยว่า ปัจจุบันราคาเหล็กแผ่นรีดร้อนและเหล็กเส้นหดตัวลงเมื่อเทียบกับช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2552 คาดว่าเป็นการหดตัวระยะสั้น โดยเป็นผลมาจากผู้ผลิตเหล็กในประเทศจีนซึ่งเคยหยุดผลิตในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจหันมาผลิตต่อเพราะราคาเหล็กดีขึ้น

สถาบันเหล็กคาดการณ์ว่าในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 ต่อเนื่อง ไปถึงปีหน้าตลาดเหล็กจะขยายตัวได้ดีตามภาวะเศรษฐกิจโลก

(ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 2 พฤศจิกายน 2552)

ผู้ผลิตเหล็กไทยหวังผลกระทบ AFTA และรัฐหาแนวทางป้องกัน

นายเอกชัย ยังวานิช รองประธานกรรมการบริหาร บริษัท เติร์บรอสเตนเลสตีล จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมเหล็กของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเปิดเผยว่า อุตสาหกรรมสแตนเลสตีลของไทยอาจได้รับผลกระทบจากการยกเลิกภาษีนำเข้าตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ซึ่งจะมีผลในวันที่ 1 มกราคม 2553 นี้ เนื่องจากเกรงว่าอาจมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์เครื่องครัวสแตนเลสที่มีคุณภาพต่ำเข้ามาขายในประเทศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคได้ ดังนั้นรัฐบาลควรมีมาตรการเตรียมการเพื่อรองรับการเปิดเสรี AFTA เพื่อปกป้องคุ้มครองผู้บริโภคและอุตสาหกรรมท้องถิ่นของไทย

ทั้งนี้ หลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มีมาตรการรองรับการเปิดเสรีดังกล่าว โดยมีมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ เช่น มาเลเซียได้กำหนดให้ Malaysian Industrial Standard Institute ทดสอบมาตรฐานท่อสแตนเลสตีลที่นำเข้าจากไทย เป็นต้น

(ที่มา: www.bangkokpost.com วันที่ 7 พฤศจิกายน 2552)

ข่าวเศรษฐกิจและ อุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ

นางสาวรักเร่ เกตุอ่อนเมฆ

Sanmernxia Tianyuan วางแผนเพิ่มกำลังการผลิต ในปี 2553

ในปี 2553 บริษัท Sanmernxia Tianyuan Aluminium Co ของจีน ที่มีกำลังการผลิตอะลูมิเนียมจากเศษโลหะ ที่ระดับ 50,000 ตัน วางแผนเพิ่มการผลิตอะลูมิเนียมจากเศษโลหะเป็นสองเท่า ในปี 2553 อยู่ที่ระดับ 100,000 ตัน ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีกำลังการผลิตส่วนเกินมาจนถึงปัจจุบัน แต่ความต้องการอะลูมิเนียมก็เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ในปี 2553 ตลาดการผลิตอะลูมิเนียมจากแร่ยังคงมีแนวโน้มที่ดี และคาดว่าราคาจะอยู่ที่ระดับ 16,500 หยวน หรือราว 2,417 เหรียญสหรัฐต่อตัน

(ที่มา : Xinhua, วันที่ 3 พฤศจิกายน 2552)

รัสเซีย ทำสัญญาส่งออกอะลูมิเนียมให้จีน

บริษัท UC RUSAL ของรัสเซีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตอะลูมิเนียมและอะลูมินา รายใหญ่ที่สุดของโลก ลงนามทำสัญญาส่งสินค้าให้กับบริษัท China North Industries Corporation ภายใต้สัญญาบริษัทของรัสเซียจะนำส่งอะลูมิเนียมจำนวนทั้งสิ้น 1.68 ล้านตันให้กับบริษัทของจีนระหว่างปี 2553-2559

(ที่มา : Xinhua, วันที่ 3 พฤศจิกายน 2552)

ผลผลิตดีบุกของสมาคม Bangka ยังคงลดลง

ผลผลิตดีบุกจากโรงถลุงทั้ง 7 แห่งของสมาคม Bangka Belitung Timah Sejahtera (BBTS) ยังคงลดลงเนื่องจากผลผลิตแร่ที่มีอยู่อย่างจำกัด ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมปี 2552 เพราะอยู่ในช่วงฤดูฝน ส่งผลให้โรงถลุงของ BBTS ต้องซื้อแร่ดีบุกจากเหมืองอิสระ ทำให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นประมาณ 250-300 ตันต่อเดือน หรือเพิ่มขึ้นราวร้อยละ 20 จากกำลังการผลิตที่ระดับ 2,800-3,500 ตันต่อเดือน โดยคาดว่าจะเดินเครื่องอยู่ที่ระดับร้อยละ 20-30 ของกำลังการผลิต

(ที่มา : www.itri.co.uk, วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552)

บริษัทผู้ผลิตทองแดงของจีนจะเพิ่มผลผลิตเป็นสองเท่าในปี 2557

บริษัท Daye Nonferrous Metals Co Ltd. โรงถลุงทองแดงใหญ่เป็นอันดับ 5 ในจีน วางแผนที่จะเพิ่มผลผลิตเป็น 2 เท่าอยู่ที่ระดับ 500,000 ตัน ในปี 2557 และคาดว่าผลผลิตจะอยู่ที่ระดับ 260,000 ตันในปี 2552 และ 2553

บริษัท มีความต้องการแร่ทองแดงและเศษทองแดงเป็นจำนวนมาก สำหรับการขยายการผลิต โดยคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐในการลดต้นทุนการผลิตและสำรวจหาแหล่งแร่ทองแดง นอกจากนี้รัฐควรจะลดภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าแร่ทองแดง และยกเลิกภาษีส่งออกสำหรับโลหะทองแดง เพื่อความคล่องตัวในการค้าระหว่างประเทศ

ในปัจจุบันจีนไม่มีการจัดเก็บภาษีนำเข้า แต่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 13 สำหรับการนำเข้าหัวแร่ทองแดงและแร่ทองแดง สำหรับการส่งออกโลหะทองแดง จัดเก็บภาษีส่งออกร้อยละ 10 และไม่มีเงินภาษีที่ต้องหักคืนให้สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ที่มา : Reuters, วันที่ 7 พฤศจิกายน 2552)

การส่งออกดีบุกของอินโดนีเซียยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง

การส่งออกดีบุกของอินโดนีเซียในเดือนตุลาคม ลดลงร้อยละ 9 อยู่ที่ระดับ 7,060 ตัน เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2552 ส่งออกดีบุกรวมทั้งสิ้น 82,613 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาโดยอินโดนีเซียส่งออกดีบุกที่ราคาเฉลี่ย 13,000 เหรียญสหรัฐต่อตัน และคาดว่าในปี 2552 จะส่งออกดีบุกประมาณ 90,800 ตัน

(ที่มา : www.itri.co.uk, วันที่ 11 พฤศจิกายน 2552)

อุปทานอะลูมิเนียมในจีนมีมากกว่าอุปสงค์

ในปี 2552 สต็อกและผลผลิตอะลูมิเนียมเพิ่มขึ้นของโลกเป็นอย่างมาก ขณะที่ความต้องการยังคงอ่อนแอถึงเกือบทุกที่ เช่นเดียวกับจีน สต็อกที่ตลาดโลหะลอนดอน ยังคงลดลงพอประมาณ นับตั้งแต่กลางเดือนกันยายน โดยลดลงร้อยละ 2 อยู่ที่ระดับ 4.58 ล้านตัน เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 ผู้ผลิต คาดว่าความต้องการอะลูมิเนียมของโลกในครึ่งปีหลังของปี 2552 จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 11

สำหรับราคาในเดือนพฤศจิกายน 2552 อยู่ระหว่าง 1,800-1,900 เหรียญสหรัฐต่อดัน ราคาที่ตลาดโลหะลอนดอนและตลาดเซี่ยงไฮ้ มีความแตกต่างกันประมาณ 300-390 เหรียญสหรัฐต่อดัน (ที่มา : www.commodityonline.com, วันที่ 9 พฤศจิกายน 2552)

โรงถลุงเงินในแอฟริกา วางแผนเพิ่มผลผลิตทองแดงเป็นสองเท่า

โรงถลุง Chambishi ของเงินในแซมเบีย วางแผนจะเพิ่มผลผลิตทองแดงบลิสเตอร์ (blister copper) เป็นสองเท่าที่ระดับ 300,000 ตันในปี 2553 เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นจากธุรกิจเหมืองแร่

Chambishi เป็นผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สุดในแอฟริกา เป็นการร่วมทุนระหว่าง Non-ferrous Metals Corporation (CNMC) และ Yunnan Copper Industry (YNCIG) ของจีน (ที่มา : China Daily Yunnan Bureau วันที่ 6 พฤศจิกายน 2552)

สต็อกเหล็กที่เพิ่มขึ้นผลักดันให้ราคาเหล็กลดลง

สมาคมเหล็กและเหล็กกล้าของจีน (China Iron & Steel Association) คาดว่าราคาผลิตภัณฑ์เหล็กภายในประเทศจะลดลงในไตรมาสที่ 4 ของปี 2552 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสต็อกเหล็กแท่งเล็กและเหล็กม้วน

สต็อกเหล็กของผู้ผลิตเหล็กจากผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่ใน 26 เมือง ณ สิ้นเดือนกันยายน เพิ่มขึ้นร้อยละ 91 อยู่ที่ระดับ 11.13 ล้านตัน ส่วนผู้ผลิตเหล็กและเหล็กกล้าขนาดกลางและขนาดใหญ่จากรัฐวิสาหกิจ จำนวน 68 ราย เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 14.6 อยู่ที่ระดับ 11.55 ล้านตัน

สมาคมคาดว่า ในปี 2552 ผลผลิตเหล็กดิบจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีก่อน และอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้าของจีนจะเผชิญกับอุปทานส่วนเกิน

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจีนจะต้องพยายามให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานเหล็ก โดยการลดอุปทานส่วนเกิน และการลดการผลิตเหล็กดิบ

(ที่มา : www.chinamining.org วันที่ 9 พฤศจิกายน 2552)

ผลผลิตดิบของบราซิลลดลง

จากข้อมูลของสมาคมดิบของบราซิล SNIEE แสดงตัวเลขผลผลิตแร่ดิบในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2552 อยู่ที่ระดับ 8,101 ตัน ลดลงร้อยละ 14.7 จาก 9,495 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน ผลผลิตที่ลดลงเนื่องจากการลดลงของผลผลิตที่เหมือง Pitinga โดยผลผลิตของเหมืองลดลงร้อยละ 55 อยู่ที่ระดับ 2,189 ตัน

สำหรับผลผลิตโลหะดิบในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2552 ลดลงร้อยละ 4.8 อยู่ที่ระดับ 7,702 ตัน ผลผลิตที่โรงถลุง Taboca และ Mamore ลดลงร้อยละ 48 อยู่ที่ระดับ 2,295 ตัน แต่ผลผลิตกลับเพิ่มขึ้นจากโรงถลุง White Solder โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 96 อยู่ที่ระดับ 1,663 ตัน และจากโรงถลุงอื่นๆอีก 3,083 ตัน

(ที่มา : www.itri.co.uk, วันที่ 13 พฤศจิกายน 2552)

ความต้องการเครื่องประดับแพลทินัมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในจีน

จากราคาโลหะแพลทินัมที่ลดลง ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องประดับในจีน คาดว่าในปี 2553 ความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 106 อยู่ที่ระดับ 1.75 ล้านออนซ์

ในปี 2552 ความต้องการจากจีนส่งผลให้ความต้องการเครื่องประดับแพลทินัมของโลกเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 80 อยู่ที่ระดับ 2.45 ล้านออนซ์ เป็นปีแรกที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่ปี 2545

ในปี 2552 คาดว่าความต้องการโลหะแพลทินัมของโลกลดลงร้อยละ 4.4 อยู่ที่ระดับ 5.92 ล้านออนซ์ ขณะที่อุปทานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 อยู่ที่ระดับ 6.06 ล้านออนซ์ และจะเกิดอุปทานส่วนเกินราว 140,000 ออนซ์

ในอีก 6 เดือนข้างหน้า คาดว่าราคาแพลทินัมจะอยู่ระหว่างราคาต่ำสุดที่ระดับ 1,208 เหรียญสหรัฐต่อออนซ์ และราคาสูงสุดที่ระดับ 1,550 เหรียญสหรัฐต่อออนซ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

กับความแข็งแกร่งของราคาทองคำ การอ่อนค่าของเงินเหรียญ
สหรัฐฯและความสนใจของนักลงทุน

ในปี 2553 คาดว่าอุปทานของแพลทินัมจะเพิ่มขึ้น
เนื่องจากผลผลิตจากเหมืองที่เกิดขึ้นใหม่ในแอฟริกาใต้ และ
ซิมบับเว

ความต้องการโลหะพลาเดียมของโลก ในปี 2552 คาด
ว่า ลดลงร้อยละ 3.8 อยู่ที่ระดับ 6.2 ล้านออนซ์ ขณะที่อุปทานคาดว่า
จะลดลงร้อยละ 1.8 อยู่ที่ระดับ 7.18 ล้านออนซ์ และจะเกิดอุปทาน
ส่วนเกินประมาณ 140,000 ออนซ์

ราคาพลาเดียมคาดว่าจะอยู่ระหว่าง 290 -390 เหรียญ
สหรัฐฯต่อตัน ต่อออนซ์ในอีก 6 เดือนข้างหน้า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ
สนใจของนักลงทุน

ในปี 2552 คาดว่าตลาดเครื่องประดับพลาเดียมจะเพิ่มขึ้น
ในทุกภูมิภาค โดยความต้องการเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 อยู่ที่ระดับ
920,000 ออนซ์ ขณะที่ความต้องการพลาเดียมกลับลดลงใน
อุตสาหกรรมรถยนต์ โดยลดลงร้อยละ 12.7 อยู่ที่ระดับ 3.90 ล้าน
ออนซ์ นับเป็นระดับต่ำสุดนับตั้งแต่ปี 2548 โดยความต้องการพลา
เดียมในอุตสาหกรรมรถยนต์ในอเมริกาเหนือ และยุโรป คาดว่า
ลดลงร้อยละ 27.5 อยู่ที่ระดับ 935,000 ออนซ์ และร้อยละ 2 อยู่ที่
ระดับ 985,000 ออนซ์ ตามลำดับ

(ที่มา : www.ft.com, วันที่ 17 พฤศจิกายน 2552)

สถานการณ์ทรายแก้วในซาอุดีอาระเบีย¹

โดย นายบุญญวัฒน์ ชุนอินทร์

ทราย (Sand) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่นำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมหลากหลายประเภท เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมแก้วและกระจก อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมหล่อโลหะ และอุตสาหกรรมเคมี เป็นต้น ทรายที่ใช้ในอุตสาหกรรม

ส่วนใหญ่ จะหมายถึง ทรายแก้ว (Silica Sand) คือทรายบริสุทธิ์ที่มีปริมาณซิลิกา (SiO₂) มากกว่าร้อยละ 95 ขึ้นไป และมีสนิมเหล็ก (Fe₂O₃) หรือสารประกอบอื่นๆเจือปนได้เล็กน้อย

ปัจจุบันมีหลายประเทศได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเทคโนโลยีการผลิต และนำทรายแก้วไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น ซาอุดีอาระเบียก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีแหล่งศักยภาพของทรายแก้ว และเริ่มให้ความสำคัญโดยผลักดันให้เป็นแร่ยุทธศาสตร์สำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต โดยมี Saudi Geological Survey (SGS) เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการผลักดัน และพัฒนาอุตสาหกรรมทรายแก้ว ทั้งด้านการสำรวจการผลิต และการตลาด เช่น การจัดสัมมนา “Silica Arabia 2009” ที่มีขึ้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2552 ณ ประเทศบาห์เรน

สถานการณ์ทรายแก้วในซาอุดีอาระเบีย

ทรายแก้วที่ใช้สำหรับอุตสาหกรรมในประเทศซาอุดีอาระเบียต้องเป็นทรายแก้วคุณภาพสูงมาก มีปริมาณซิลิกาออกไซด์มากกว่าร้อยละ 97.5 โดยใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องแก้ว ใยแก้ว โลหะซิลิกอน เคมีภัณฑ์ และสารฟิลเลอร์ (ในสี ขาง พลาสติก และเซรามิก)

จากการสำรวจของ SGS พบว่าซาอุดีอาระเบียมีตะกอนทรายที่เกิดจากการพัดพาโดยน้ำ (Alluvian Process) และตะกอนทรายที่เกิดจากการพัดพาโดยลม (Eolian Process) เป็นจำนวนมาก แต่ทรายที่เกิดจากกระบวนการเหล่านี้จะมีสนิมเหล็กและ

สารประกอบอื่นๆ เจือปนอยู่มากทำให้ไม่มีคุณสมบัติที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมได้

อย่างไรก็ตามซาอุดีอาระเบียยังมี Quartz-rich sandstone เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน ซึ่งทรายชนิดนี้เป็นตะกอนทรายที่สะสมต่อเนื่องมาตั้งแต่บรมยุคพาเนอโรโซอิก (570 ล้านปีก่อน - ปัจจุบัน) เมื่อผ่านกระบวนการแต่งแร่แล้วจะได้ทรายแก้วคุณภาพสูงที่สามารถใช้ในอุตสาหกรรมเหล่านั้นได้

ปัจจุบันการสำรวจทรายแก้วคุณภาพสูงเน้นไปที่ทรายในรูปของ Quartz-rich sandstone เป็นหลัก พบมากตามผิวดินใน Arabia Platform บริเวณตอนกลางและตอนเหนือของประเทศ แหล่งที่พบ ได้แก่ บริเวณใกล้กับชุมชนเมือง และศูนย์กลางอุตสาหกรรมใน Riyadh, Qasim, Tabuk, Al Jawf และ Ha'il ซึ่งทรายจากแหล่งเหล่านี้มีคุณภาพดี เมื่อผ่านกระบวนการแต่งแร่เพียงเล็กน้อยก็จะได้ทรายแก้วคุณภาพสูง ขณะที่ทรายจากแหล่งอื่นก็สามารถพัฒนาเป็นทรายแก้วคุณภาพสูงได้ แต่ต้องผ่านกระบวนการแต่งแร่ที่ใช้เทคนิคซับซ้อนกว่า

การผลิตซิลิกอนคาร์ไบด์

นอกจากการผลิตทรายแก้วแล้ว การผลิตซิลิกอนคาร์ไบด์ (SiC) ก็กำลังได้รับความสนใจอย่างมากเช่นเดียวกัน เนื่องจากซิลิกอนคาร์ไบด์เป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีขั้นสูงที่กำลังขยายตัว เช่น เซลล์ไฟฟ้าแสงอาทิตย์ (Photovoltaic Cell) และตัวกรองอนุภาคไอเสีย (Diesel Particulate Filter) เป็นต้น

การผลิตซิลิกอนคาร์ไบด์เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการผลิตทรายแก้ว เนื่องจากการผลิตซิลิกอนคาร์ไบด์ต้องใช้ทรายแก้วคุณภาพสูงเป็นวัตถุดิบสำคัญ ดังนั้นอุปสงค์ซิลิกอนคาร์ไบด์ที่เพิ่มขึ้นย่อมส่งผลให้อุปสงค์ทรายแก้วเพิ่มขึ้นตามไปด้วย อุตสาหกรรมผลิตทรายแก้วและซิลิกอนคาร์ไบด์จึงเป็นอุตสาหกรรมที่มีอนาคตสดใสสำหรับซาอุดีอาระเบีย หลังจากเดือนมีนาคมที่ผ่านมาบริษัท Ahmad H. Algasibi & Brothers Co. ของซาอุดีอาระเบียได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกับบริษัท Washington Mills Electro Minerals Corp., ที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มผู้ประกอบการเหมืองแร่ของสหรัฐอเมริกา และบริษัท Sumitomo Corp. Inc., ของญี่ปุ่น เพื่อก่อตั้งโรงงานผลิตซิลิกอนคาร์ไบด์ขนาด 24,000 ตันต่อปี ใน Jubail Industrial

¹ แปลและเรียบเรียงจาก Mike O'Driscoll. [Silica future seen in Saudi Arabia](#) “Industrial Minerals” ฉบับ October 2009 หน้า 15.

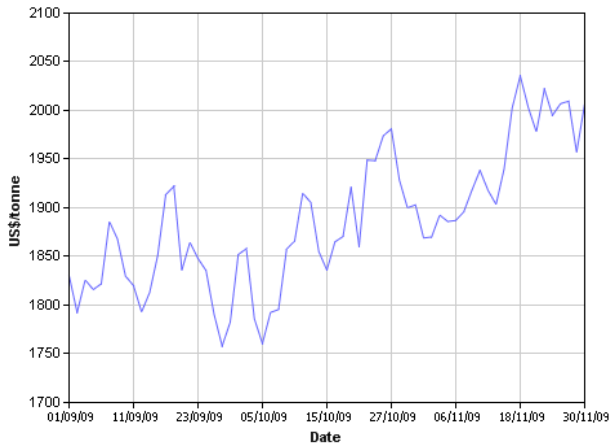
Park ในซาอุดีอาระเบียตะวันออก ซึ่งคาดว่าจะเริ่มเดินสายการผลิต
ได้ในช่วงต้นปี 2011 นอกจากนั้นบริษัท Takamul Investment Co.,
ของรัฐบาล โอมาน วางแผนที่จะก่อตั้ง Mineral City ที่ประเทศ
โอมาน ในอีก 3 ปีข้างหน้า ซึ่งมีโครงการผลิตซัลไฟคอนครีไบต์ขนาด
40,000 ตันต่อปี รวมอยู่ด้วย

ราคาแร่และโลหะที่น่าสนใจ

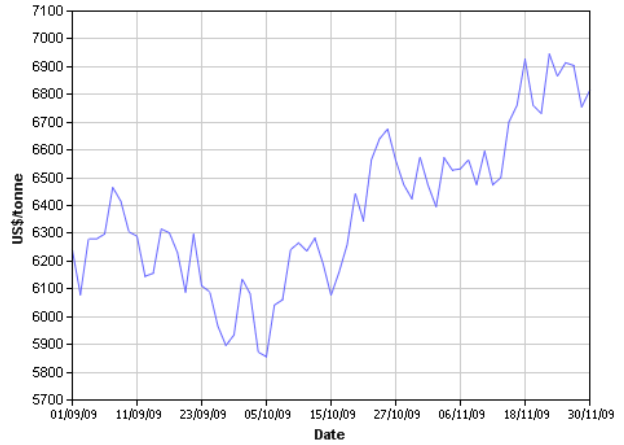
โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล

Non-ferrous metals (www.lme.com)

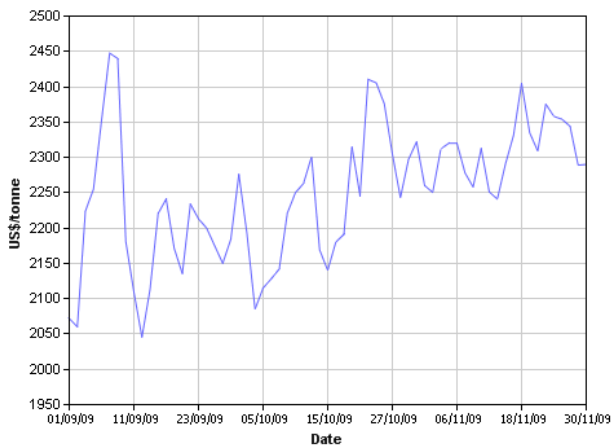
ราคาโลหะอะลูมิเนียม ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

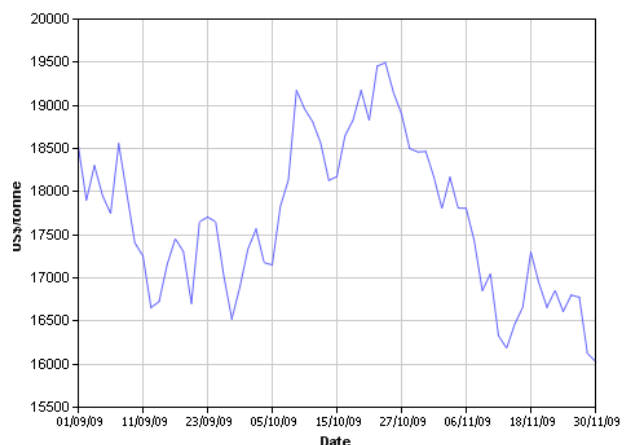
ราคาโลหะทองแดง ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

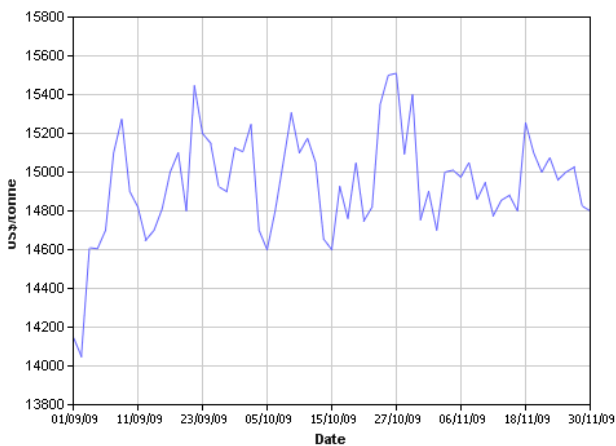
ราคาโลหะตะกั่ว ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

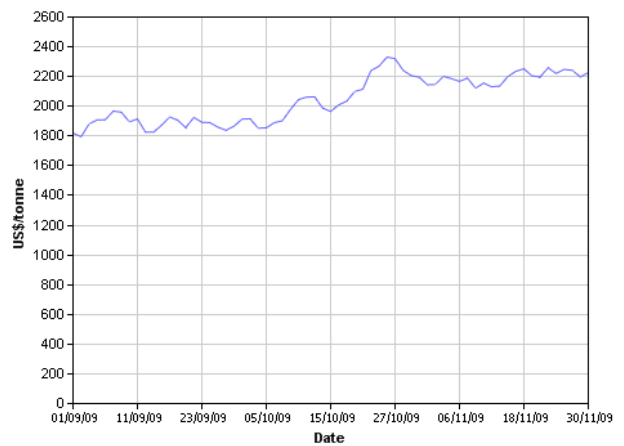
ราคาโลหะนิกเกิล ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

ราคาโลหะดีบุก ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

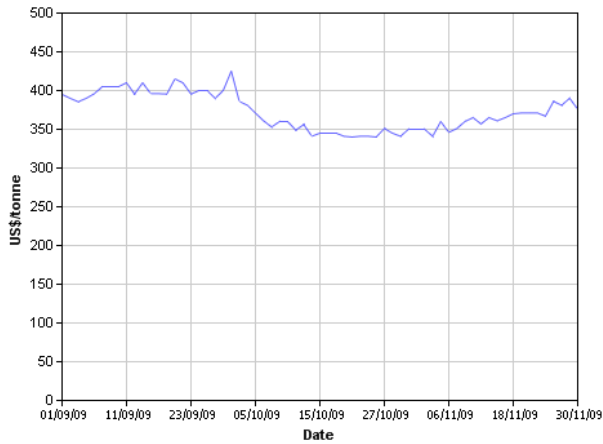

ราคาโลหะสังกะสี ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

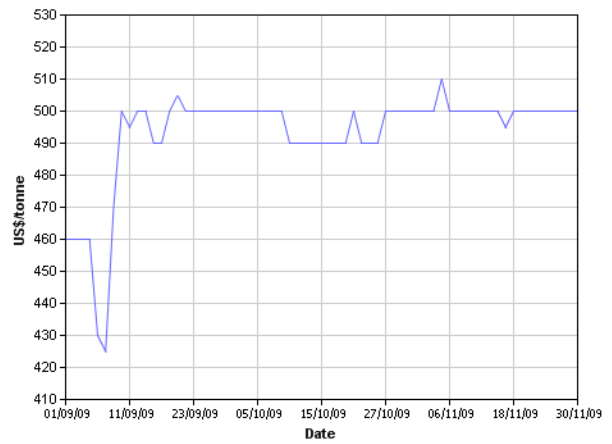

Steel Billet (www.lme.com)

ราคา Mediterranean Steel Billet ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

ราคา Far East Steel Billet ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

Precious Metals (www.metalprices.com)

ราคาโลหะทองคำ ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

ราคาโลหะเงิน ช่วง 1 ก.ย.- 30 พ.ย. 52

ราคาแร่ที่น่าสนใจ

ชนิดแร่	หน่วย	พฤศจิกายน 52	ตุลาคม 52
Antimony ⁽¹⁾	US\$/ton	6,075	6,150
Barite ⁽²⁾			
- Chemical grade (Chinese, CIF Gulf Coast)	US\$/ton	92-114	92-114
- Drilling grade (Unground) (API Grade, Chinese Gulf Coast)		94-108	97-99
Coal (Newcastle Coal Price Index) ⁽³⁾	US\$/ton	79.55	71.74
Diatomite ⁽²⁾ (USA, flux-calcined filter-aids, del UK)	£/ton	380-420	380-420
Feldspar ⁽²⁾			
- Turkish, FOB Gulluk, Na feldspar, Crude, -10mm size bulk	US\$/ton	22-23	22-23
- Turkish, FOB Gulluk, Na feldspar, Glass grade, -500 microns, bagged		70	70
Gypsum ⁽⁴⁾ (Thailand export price)	฿/ton	n.a.	566
Iron ore ⁽⁵⁾ (HS 2601: China import form Australia price)	US\$/ton	n.a.	79.18
Kaolin ⁽²⁾			
- No 1 paper coating grade, Ex-Georgia plant, s.ton	US\$/ton	146-185	146-185
- No 2 paper coating grade, Ex-Georgia plant, s.ton		95-147	95-147
Manganese ⁽¹⁾	US\$/ton	2,600	2,600
Mercury ⁽¹⁾	US\$/flask	600	600
Potash ⁽²⁾ (Muriate 60% K ₂ O, Standard, bulk, FOB Saskatchewan)	C\$/ton	500-530	500-530
Silver ⁽¹⁾	US\$/tr.oz	17.8	16.8
Tantalum ⁽¹⁾	US\$/lb.	39.5	39.5
Tin ⁽¹⁾	US\$/kg	14.8	14.8
Tungsten ⁽¹⁾	US\$/ton	14,520	14,465
Zinc ore ⁽⁵⁾ (HS 2608: China import from Australia price)	US\$/ton	n.a.	426

ที่มา: 1) www.mineralprices.com

2) วารสาร Industrial Mineral

3) www.globalcoal.com

4) กรมศุลกากร

5) www.gtis.com/gta

มุมมองทางเศรษฐศาสตร์

การพัฒนาอย่างยั่งยืน และตัวชี้วัดความยั่งยืนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล

ในเดือนพฤศจิกายน 2552 ผู้เขียนได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2557 โดยการประชุมดังกล่าวมี

วัตถุประสงค์เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ของ กพร. ให้สอดคล้องกับร่างแผนแม่บทกระทรวงอุตสาหกรรม 5 ปี (พ.ศ. 2553-2557) ผลของการประชุมทำให้เกิดร่างวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดของ กพร. โดยร่างวิสัยทัศน์ใหม่ของ กพร. ซึ่งยังไม่ได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากผู้บริหาร คือ “เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมแร่ อุตสาหกรรมพื้นฐาน และโลจิสติกส์อุตสาหกรรมให้มีมาตรฐาน และสามารถตอบสนองการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน” ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในระยะ 20 ปีของกระทรวงอุตสาหกรรมที่ต้องการพัฒนาจากอุตสาหกรรมบนฐานความรู้ (Knowledge-base industry) ไปสู่อุตสาหกรรมที่มีนวัตกรรม (Innovative industry) และอุตสาหกรรมที่มีความยั่งยืน (Sustainable industry)¹

สิ่งที่ผู้เขียนสนใจและไปค้นคว้าข้อมูลในเบื้องต้นเพื่อนำมาเล่าสู่กันฟังในคอลัมน์นี้มี 2 ประการ ประการแรก คือ ความหมายของคำว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” และประการที่สอง คือ “ตัวชี้วัดการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่”

1. ความหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ความหมายหรือคำจำกัดความที่นิยามไว้มีอยู่หลากหลาย แต่คำจำกัดความที่ถูกอ้างอิงถึงบ่อยที่สุด คือ “การพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในปัจจุบันได้ โดยไม่เป็นภัยต่อการตอบสนองต่อความต้องการของคนรุ่นหลัง”² ซึ่งหากใช้คำจำกัดความนี้ อุตสาหกรรมเหมืองแร่คงยากที่จะทำให้มีความยั่งยืนได้เนื่องจากแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ใช้แล้วหมดไป (Exhaustible resource) การบริโภคแร่ของ

คนในปัจจุบันย่อมส่งผลกระทบต่อการตอบสนองความต้องการบริโภคแร่ของคนรุ่นหลังอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตามหัวใจหรือเสาหลัก (Pillar) ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สำคัญมี 3 ประการ คือ การพัฒนาที่คำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม³ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ดังนั้น ร่างวิสัยทัศน์ใหม่ของ กพร. ที่มุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงน่าจะเป็นไปได้ และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์เดิมที่มุ่งบริหารจัดการให้มีคุณภาพทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

UCN (2006) พบว่าตามทฤษฎีการพัฒนาอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นเสาหลักทั้ง 3 ด้านอย่างเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงที่ผ่านมาแทบทุกประเทศมักจะมุ่งเน้นการพัฒนาโดยคำนึงถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นข้อเสนอของ UCN (2006) เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ ให้เพิ่มความสำคัญหรือให้ความสำคัญถึงเสาหลักด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการพัฒนาที่ยั่งยืน

THEORY

NOW

THE CHANGE NEEDED

ที่มา: UCN (2006)

ในอดีตที่ผ่านมาคงยากที่จะปฏิเสธได้ว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทยค่อนข้างคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจมากกว่าสังคมและสิ่งแวดล้อมเช่นกับหลายประเทศ ดังนั้น ผู้เขียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในกรณีที่ กพร. ต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่ให้ยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด คือ มุ่งเน้นการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหมืองแร่โดยคำนึงถึงปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น (หรือลดการคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจลง)

วิธีการคำนึงถึงปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอาจทำได้โดยเพิ่มประเด็นยุทธศาสตร์ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มากกว่าด้านเศรษฐกิจ และ/หรือจัดสรร

¹ ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในระยะ 20 ปี มีรายละเอียดอยู่ในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทกระทรวงอุตสาหกรรม 5 ปี (พ.ศ. 2553-2557)

² http://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_development#cite_note-0 (เข้าถึงข้อมูลวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552)

³ คำว่า “สังคม” ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนอาจมี 2 นัยยะ คือ (1) หมายถึงประชาชนบริเวณใกล้เคียงสถานประกอบการที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบการ และ (2) หมายถึง คนรุ่นหลังที่อาจได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมของคนในยุคปัจจุบัน

งบประมาณให้กับโครงการที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และ/หรือกำหนดให้นักธุรกิจตามแผนปฏิบัติราชการให้แก่ตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงประเด็นยุทธศาสตร์ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มากกว่าประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

2. ตัวชี้วัดการพัฒนาย่างยั่งยืนสำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ มีงานศึกษาหลายชิ้นที่พยายามหาตัวชี้วัดความยั่งยืนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ อย่างไรก็ตามเนื่องจากมีเวลาค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ในเบื้องต้นนี้ผู้เขียนจึงนำตัวอย่างตัวชี้วัดความยั่งยืนภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของ *Azapagic (2004)* มาให้พิจารณา ซึ่งอาจนำบางส่วนมาประยุกต์ใช้เพื่อจัดทำตัวชี้วัดความยั่งยืนสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของไทย และอาจใช้ตัวชี้วัดดังกล่าวสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการเหมืองแร่ไทยมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ เช่น การนำตัวชี้วัดดังกล่าวมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตประทานบัตรใหม่หรือการต่ออายุประทานบัตร เป็นต้น

นอกจากนี้ ตัวอย่างตัวชี้วัดของ *Azapagic (2004)* ยังสะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมีเพื่อใช้ในการวัดความยั่งยืนสำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่อีกด้วย ทั้งนี้ *Azapagic (2004)* ได้แบ่งตัวชี้วัดความยั่งยืนภาคเหมืองแร่ออกเป็น 4 ด้านคือ ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (ตารางที่ 1) ตัวชี้วัดด้านสังคม (ตารางที่ 2) ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม (ตารางที่ 3) และตัวชี้วัดแบบผสมผสาน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 1 ตัวอย่างตัวชี้วัดความยั่งยืนของภาคเหมืองแร่ด้านเศรษฐกิจ

ประเด็น	ตัวชี้วัด	หน่วย
สินค้า (Product)	ยอดขาย	฿/ปี
ลูกค้า (Customers)	ส่วนแบ่งตลาด	%
	สัดส่วนมูลค่าผลผลิตต่อ GDP	%
ลูกจ้าง (Employee)	เงินลงทุนด้านการศึกษาและฝึกอบรมพนักงานต่อยอดขาย	%
เงินลงทุน (Provider of capital)	สัดส่วนของเงินลงทุนด้านจริยธรรมต่อเงินลงทุนทั้งหมด	%
ชุมชนท้องถิ่น (Local communities)	สัดส่วนของรายรับที่จัดสรรให้แก่ท้องถิ่นที่ดำเนินการทำเหมืองต่อยอดขาย	%
	สัดส่วนของเงินลงทุนโครงการเพื่อชุมชน (เช่น สร้างโรงเรียน โรงพยาบาล) ต่อยอดขาย	%

ประเด็น	ตัวชี้วัด	หน่วย
ภาครัฐ (Public sector)	เงินค่าปรับที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	฿/ปี
	เงินลงทุนด้านการป้องกันและควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	฿/ปี
	มูลค่าเงินกองทุนสำหรับการฟื้นฟูพื้นที่ภายหลังการปิดการทำเหมือง	฿

ที่มา: *Azapagic (2004)*

ตารางที่ 2 ตัวอย่างตัวชี้วัดความยั่งยืนของภาคเหมืองแร่ด้านสังคม

ประเด็น	ตัวชี้วัด	หน่วย
การจ้างงาน (Employment)	สัดส่วนการจ้างงานเมื่อเทียบกับ การจ้างงานทั้งหมดของประเทศ	%
	อัตราการเปลี่ยนงาน (Turnover)	%/ปี
สุขภาพและความปลอดภัย (Health and Safety)	สัดส่วนของจำนวนชั่วโมงการฝึกอบรมด้านสุขภาพและความปลอดภัยต่อจำนวนชั่วโมงการทำงานรวม	%
	จำนวนผู้เสียชีวิตในพื้นที่การทำเหมือง	คน/ปี
	สัดส่วนของชั่วโมงการหยุดพักงานเนื่องจากอุบัติเหตุต่อจำนวน ชั่วโมงการทำงานรวม	%
การฝึกอบรมและการศึกษา (Training and education)	สัดส่วนของจำนวนชั่วโมงการฝึกอบรม (ที่ไม่ใช่เรื่องสุขภาพและความปลอดภัย) ต่อจำนวน ชั่วโมงทำงานรวม	%
	จำนวนพนักงานที่ได้รับเงินสนับสนุนให้ศึกษาต่อ	คน/ปี
การไม่เลือกปฏิบัติ ความหลากหลาย และ โอกาส (Non-discrimination, diversity and opportunity)	สัดส่วนของผู้หญิงต่อแรงงานทั้งหมด	%
	สัดส่วนของผู้หญิงที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับกลางและสูง	%
ชุมชน (Society)	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยจากชุมชน	เรื่อง/ปี
	สัดส่วนของการจ้างงานแรงงานชุมชนท้องถิ่นต่อการจ้างงานทั้งหมด	%

ที่มา: *Azapagic (2004)*

ตารางที่ 3 ตัวอย่างตัวชี้วัดความยั่งยืนของภาคเหมืองแร่ด้านสิ่งแวดล้อม

ประเด็น	ตัวชี้วัด	หน่วย
ทรัพยากรแร่ (Mineral resources)	จำนวนของเสีย (ดิน)	ตัน/ปี
น้ำ (Water)	จำนวนน้ำที่ใช้	m ³ /ปี
	สัดส่วนของน้ำที่ถูกลำเลียงมาใช้ใหม่ต่อน้ำทั้งหมด	%
	สัดส่วนของการใช้พลังงานทดแทนเทียบกับการใช้พลังงานทั้งหมด	%
การเลิกกิจการและการฟื้นฟูพื้นที่เหมือง (Closure and rehabilitation)	สัดส่วนของพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟู เทียบต่อพื้นที่ทั้งหมดที่เลิกกิจการ	%/ปี
	จำนวนของเหมืองที่ได้รับรางวัลด้านการฟื้นฟูพื้นที่ทำเหมืองอย่างเป็นทางการ	เหมือง/ปี
มลภาวะทางอากาศ (Air emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, HFCs, PFCs, SF ₆)	ตัน/ปี
	ปริมาณการปล่อย CO ₂ หักลบ CO ₂ Equivalent ที่เพิ่มขึ้นจากการปลูกต้นไม้	ตัน/ปี
	ปริมาณการปล่อยฝุ่นละอองขนาดเล็ก	ตัน/ปี
	ปริมาณการปล่อยสารพิษ เช่น โลหะหนัก, Dioxin และ Crystalline เป็นต้น	Kg./ปี
การปล่อยของเหลว (Liquid effluents)	จำนวนน้ำที่ปล่อยลงสู่ทางน้ำสาธารณะ	m ³ /ปี
	สัดส่วนของเหมืองที่ก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำต่อจำนวนเหมืองทั้งหมด	%
ขยะหรือของเสีย (Solid waste)	สัดส่วนของเหมืองที่มีปัญหาดินปนเปื้อนมลพิษต่อจำนวนเหมืองทั้งหมด	%
สิ่งรบกวน (Nuisance)	จำนวนการร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับเสียงรบกวน ถนน ฝุ่น ฯลฯ	ครั้ง/ปี
การปฏิบัติตามกฎและกิจกรรมอาสาสมัคร (Compliance and voluntary act)	จำนวนของอุบัติเหตุด้านสิ่งแวดล้อม	ครั้ง/ปี
	สัดส่วนของเหมืองที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ISO 14001	%

ที่มา: Azapagic (2004)

ตารางที่ 4 ตัวอย่างตัวชี้วัดความยั่งยืนของภาคเหมืองแร่แบบ

ผสมผสาน (Integrated indicators)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	หน่วย
เศรษฐกิจและสังคม	สัดส่วนการลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ต่อกำไรรวม	%
	สัดส่วนของรายได้จากการดำเนินงานที่กระจายไปสู่ชุมชนในท้องถิ่น	%
เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อปริมาณขายสินค้ารวม	หลากหลาย/ตัน
	การใช้พลังงานต่อปริมาณขายสินค้ารวม	MJ/ตัน
สังคมและสิ่งแวดล้อม	สัดส่วนการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยต่อกำไรรวม	%/ปี
	จำนวนการจ้างงานต่อตันของทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป	คน/ตัน

ที่มา: Azapagic (2004)

อ้างอิง

1. Azapagic, Adisa (2004) Developing a Framework for Sustainable Development Indicators for the Mining and Minerals Industry. Journal of Cleaner Production, 12 (2004), 639-662.
2. UCN (2006). The Future of Sustainability: Re-thinking Environment and Development in the Twenty-first Century. Report of the IUCN Renowned Thinkers Meeting, 29-31 January, 2006

สาระน่ารู้

การค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

โดย นางสาวณัฏฐ์ ปาลวงค์

ปัจจุบันประเทศในกลุ่มอาเซียนได้มีการขยายการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมและอื่นๆ ระหว่างประเทศภายในกลุ่มเพิ่มมากขึ้น โดยมีการจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค เช่น กลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

GMS (Great Mekong Basin Sub Region) 6 ประเทศได้แก่ จีน ไทย เมียนมาร์ เวียดนาม ลาว และกัมพูชา กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจ BIMST-EC (Bangladesh India Myanmar Thai-Economic Country) สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ IMT-GT (Indonesia Malaysia Thai - Growth - Triangle) และล่าสุดได้มีการจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบอ่าวเป๋ยปู (Pan-Beibu Gulf Economic Cooperation: PBG) เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยมีความได้เปรียบด้านสภาพทางภูมิศาสตร์และตั้งอยู่จุดศูนย์กลางของประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ สามารถใช้ประโยชน์จากความร่วมมือทางเศรษฐกิจดังกล่าว เพื่อขยายการค้ากับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคทั้งทางตรงและทางอ้อมในรูปแบบการค้าปกติที่มีการนำเข้าและส่งออกทางท่าเรือและท่าอากาศยาน และการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกับไทยอีก 4 ประเทศ ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย รวมระยะทาง 5,582 กิโลเมตร และมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดชายแดนของไทย 30 จังหวัด มีประชากรรวมกันกว่า 89.2 ล้านคน มีช่องทางการค้าชายแดนในรูปแบบต่างๆ เช่น จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน กระจายอยู่ในจังหวัดชายแดนทั่วประเทศ

การค้าชายแดน เป็นการค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีกรรมวิธีไม่ยุ่งยากและมีความสะดวกรวดเร็วของประชาชนหรือผู้ประกอบการค้าที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน ที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้ทำการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้า ระหว่างประชาชนที่อยู่อาศัยตามบริเวณชายแดนของทั้งสองฝ่าย โดยมีมูลค่าครั้งละไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน เช่น สินค้าอุปโภค บริโภค ยารักษาโรค สินค้าเกษตรบางชนิด และสินค้าที่ทำได้ตามธรรมชาติ เช่น ขอบป่า ซากสัตว์ เป็นต้น การค้าชายแดนมีทั้งการค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายโดยผ่านด่านศุลกากร นอกจากนี้ยังมีการลักลอบค้าหรือการค้าสินค้าที่ผิดกฎหมาย ซึ่ง

การค้าชายแดนจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน เพราะมีต้นทุนค่าขนส่งต่ำกว่าประเทศคู่แข่งอื่นๆ

นอกจากนี้ยังสามารถทำการค้าผ่านแดนไปยังประเทศใกล้เคียงที่อยู่ถัดออกไป เช่น เวียดนาม จีนตอนใต้ (ยูนนาน) อินเดีย บังกลาเทศ สิงคโปร์ ได้อีกด้วย

การค้าผ่านแดน เป็นการค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่างๆ ที่ประชาชนหรือผู้ประกอบการค้าจากประเทศหนึ่งส่งผ่านประเทศที่สองไปยังประเทศที่สาม หรือจากประเทศที่สามผ่านแดนประเทศที่สองมายังประเทศที่หนึ่ง ทั้งนี้แต่ละประเทศจะยินยอมให้มีการขนส่งสินค้าผ่านแดนกันได้ ซึ่งรัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประเทศไทย เป็นประตูการค้าเชื่อมโยงไปประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีโครงการเชื่อมเส้นทางคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศกับประเทศเพื่อนบ้าน

ช่องทางนำเข้า-ส่งออกสินค้าชายแดน มี 4 ช่องทาง

1. **จุดผ่านแดนถาวร** การเปิดจุดผ่านแดนถาวรมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนทั้งสองประเทศ นักท่องเที่ยว และยานพาหนะสามารถสัญจรไปมาเพื่อการค้า การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลของทั้งสองประเทศ โดยในส่วนของไทยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ลงนามในประกาศกระทรวงมหาดไทยตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ และจะมีผลบังคับใช้เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปัจจุบันมีจุดผ่านแดนถาวรทั่วประเทศอยู่ทั้งสิ้น 28 แห่ง
2. **จุดผ่านแดนชั่วคราว** เป็นการเปิดเพื่อผ่อนผันให้มีการผ่านแดนได้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะภายในช่วงเวลาที่กำหนดไว้แน่นอนเฉพาะกิจ และไม่มีผลกระทบทางด้านความมั่นคงและความปลอดภัย เมื่อครบกำหนดเวลาหรือบรรจุดวัตถุประสงค์แล้วจะปิดจุดผ่านแดนทันที โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ลงนามในประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศเปิดจุดผ่านแดนชั่วคราว ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาเปิดจุดผ่านแดนของสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ปัจจุบันมีจุดผ่านแดนชั่วคราวเพียง 1 แห่ง ที่ชายแดนไทย - เมียนมาร์ (ด่านพระเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี)

3. **จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า** มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านด้านมนุษยธรรมและส่งเสริมความสัมพันธ์ของประชาชนในระดับท้องถิ่น เพื่อการผ่อนปรนให้มีการค้าขายสินค้าอุปโภคบริโภค และยารักษาโรคที่จำเป็น ตลอดจนการสัญจรไปมาของประชาชน การกำหนดประเภทสินค้า ระยะเวลาการเปิดและมาตรการควบคุมการเดินทางเข้า-ออก เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย ปัจจุบันจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าทั่วประเทศทั้งสิ้น 39 แห่ง
4. **จุดผ่านแดนถาวรตามสภาพภูมิประเทศ** เป็นจุดผ่านเข้าออกของประชาชนทั้งสองประเทศตามสภาพภูมิประเทศ ซึ่งเป็นไปโดยธรรมชาติเป็นจุดที่ไม่มีการรับรองจากทางราชการของทั้งสองฝ่าย บางจุดสามารถใช้นานพาหนะได้ บางจุดต้องใช้การเดินทางเท้า

หมายเหตุ การเปิด-ปิดจุดผ่านแดน (ถาวรและชั่วคราว) เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ใช้อำนาจตามมาตรา 11 และมาตรา 23 แห่งพ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ในการประกาศปิดจุดผ่านแดนฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีสถานการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยบริเวณชายแดนหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงในพื้นที่ก็สามารถที่ระงับการเข้า-ออก บริเวณจุดผ่านแดนฯ ได้เป็นการชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์เป็นปกติ โดยไม่ต้องประกาศปิดจุดผ่านแดนฯ

ที่มา : <http://www.dft.go.th>

<http://www.moc.go.th/>

<http://www.rcblcustoms.net>

<http://www.fad.moi.go.th/>